inquiens· Heccine domina noſtroꝝ premia ſunt
meritoꝝ· Heccine tuoꝝ̄ beatitudo ſeruoꝝ. Eſto
domin·ami digne ꝓ meritis peccat orē meum fla-
gellari voluiſti· Ecce vt quid inſtrumentum officii
tui ꝑmiſiſti penitus abſcidi Hec quippe manꝰ hym
noꝝ laudis tue cantica ſepiꝰ ſcribendo ꝑabat· &
deo patri ſacratiſſimum corpꝰ & ſanguinem filij
tui· multotiens in honore tuo ad omniū̄ peccatoꝝ
ſalutem offerebat· Cunqꝫ talia ſepius ibi lamentā
do poraret· contigit nocte quadam· vt poſt huiuſ
modi lamentatōēꝫ in lectulo feſſus· nec dormiens
nec vigilans ex toto pauſaret· Et ecce regina vir
ginum affuit cum ingenti lumīe hilari facie tali cō
ſolans eum affamīe Quid agis inquit puer meus
fideliſſime · Heu inquit ille domina quid me inter
rogas· Quinīmo interrogo te ego· Cum hec pate
rer vbi eras· Ecce ad meum īmo ad tuū̄ dedecus
in eccleſia pendet abſciſa clientis tui manꝰ· At illa
Confortare inquit fili in domino· manū̄ tuam tibi
reſtaurare poteſt· q̄ totum hominēꝫ plaſmauit ex
nichilo· His dictis eo vidente illa eccleſiam petijt
delatamqꝫ inde manū̄ eiꝰ brachio cū̄ mira benigni
tate in momento reſtituit· Tunc ille gratias ineffa
biles agens· reddita diei luce ſurgit· fratribꝰ duo
catis manū̄ oſtendit · eoſqꝫ ſecū̄ ad magnalia dei
glorificandum aīauit mox ſolenniter indutꝰ· alta
voce miſſam de beatiſſima virgine celebrauit· Im
perator audito miraclo pedes ad eū̄ venit· & ore
ꝓprio manum deoſculans· poſt dei laudē & glorio
ſe virginis ab ipō diligenter īquirit· ſi quem alicu
bi cognoſceret· qui ſuum dictandi genꝰ ac ſcribē
di formam haberet· Quod ille quidem ei retulit·
& ſic rei ueritas inquiſita diligentiꝰ innotuit·

¶ CVI· ¶ De nece valentiniani
& eugenij tyranni

IGitur valentinianꝰ imperator: nimia auſte
ritate arbogaſtis magiſtri militū̄ ad vi
te tedium ꝑductus · laqueo vitam fini
uit· Eugeniꝰ auxilio arbogaſtis tyranniſat corpa
abacuc & michee ꝓphetarum reuelanē· Didimus
abſqꝫ oculis· anno etatis· lxxxv· alexandrie obijt·
¶ Tripertita hyſtoria· Hic eugeniꝰ quondā̄ gram
maticus· latiarum literarum doctor · relinquens
ſcolas ſuas· in palatio militabat· & erat imperatoriſ
antigraphus· & ꝓpter eloquentiā̄ a multis hono
rabat̄· Cooperatorem aūt habebat arbogaſtū̄ de mi
noribꝰ gallijs ortum· militaris ordinis ducē· virū̄
ſeuum & necibꝰ ꝑparatum· Iſti quoqꝫ contra valē
lentinianū̄ iuniorem dolos cogitabant· cubiculari
os eunuchos corrumptes· qui dormientēꝫ pncipē
ſuffocauerū̄t· Quo facto· eugenius factus eſt im
perator heſperie Quo audito· theodoſiꝰ deſignās
filiū̄ ſuū̄ honorium imperatorem a conſolatu ſuo
& abundantii.x· die ianuarij contra eū̄ ꝓfectꝰ ē.
reſponſo ꝑus accepto a iohanne monacho· Idem
iohēs ei victoriaꝫ priꝰ predixerat de maximo· Ve
niens ergo ad gallias· cū̄ in quodā̄ monte oratoriū̄
inueniſſet· ibi nocte domīo ſupplicabat· & circa tā̄
tum ſoporem depſſus· vidit in ſomnis quaſi iacēt
in campo & aſtitiſſent ei quidem duo viri veſtibꝰ
albis· & equis candidiſſimis reſidentes· eumqꝫ iu
bētes· Habeto fiduciā̄. & dilucło armato milites
ad victoriam ·dicentes ſe illi ꝓ ſolatio deſtinatos
quoꝝ alter ſe iohannē euangeliſtam · alter ſe phi
lippum dicebat apoſtolū̄· Qua viſione cōpta· neq̄
q̄m ab oratione ceſſauit· ſed lacrimas vberiores ef
fudit· Socrates· Fit deinde congreſſio circa flu
uiū̄ vocabulo frigidū̄· ventꝰ aūt vehementiſſimꝰ
emiſſa iacula ex ꝑte eugenij reuocabat ī eos· & ex
ꝑte theodoſij cū̄ maiore fortitudine in eos īpinge
bat. Quo viſo tirannꝰ ad pedes imperatoris cucur
rit· ibiqꝫ ꝓſtratꝰ a militibꝰ capite ſectꝰ eſt· xvii·
die ſeptembris · Arbogaſtus aūt poſt paululum
proprio gladio ſe peremit·

¶ CVII· ¶ De religioſita
te theodoſii & fine eiuſdē· ¶ Rufinꝰ·

ANte hoc bellum theodoſius cum ſacer
dotibus & populo circuībat omnia ora
tionum loca · ante martiriū̄ & apoſtolo
rū̄ thecas iacebat cilicio ꝓſtratus auxilia ſibi fida
ſanctorum interceſſiōe depoſcēs· pagani aūt roma
ni funeſtis victimis cruentantes· ſecuram eugenii
victoriam ꝓmittebant. flauiano tunc ꝑfecto· qui
cū̄ poſtea potuiſſet euadere eruditus admodū̄ me
reri ſe mortem ꝑ errore iuſtiꝰ q̄ꝫ ꝓ crimine iudica
uit· Fundebant̄ ex ꝑte theodoſii auxilia barbaroꝝ
ſtetit aliq̄ndiu anceps victoria · & terga iam ho
ſtibꝰ dabant · ſed fiebant hec non vt theodoſius
vinceret̄· ſed ne per barbaros vinci videret̄. Cum
ille ſtās in edita rupe vnde oſpicere poſſet & oſpi
ci· proiectis armis proiecit ſe in oratōe dicēs· om
nipotens deꝰ tu noſti quia in nomine xpi filii tui
vltōis iuſte vt puto iſta ꝑlia ſuſcepi . ſin aliter in
me vindica· Si vero cū̄ cauſa probabili· & in te cō
fiſus huc veni· porrige dexteram tuis: ne forte di
cant gentes vbi eſt deus eoꝝ· Poſt hanc oratōnēꝫ
ſurrexit ille ventus validus· de quo prediximus ·
& de quo ait claudianus gentilis poeta· qui tunc
florebat· O nimiū̄ dilecte deo· cui militat ether· et
coniurati veniūt ad claſſica venti· ¶ Hugo vbi ſu
pra· Hic theodoſius patre honorio natꝰ originēꝫ
a traiano pncipe traxit· fuitqꝫ clemens animo· &
ita amicis communiſ· vt ſolo habitu differre ſe ad
eis putaret · Preterea fuit in omnes homines mu
nificus. ſed effuſius in bonos. ſimplicia ingenia di
ligere· erudita imitari. largiri magno aīo magna
& iraſci quidē rebꝰ īdignis. ſꝫ flecti cito· hic eē ad
cōſobrīn aruꝫ nuptias venit tanq̄m ſoroꝝ· Porro
bene trāquillata iam republica· apud mediolanuꝫ
egreditudinem incurrit· Qua ingraueſcente · q̄e
tem naturalis mortis inuenit· anno regni ſui· xvi·
vite vero ſue· lx· huius deniqꝫ corpus cōſtantino
polim eſt tranſlatum atqꝫ tumulatum:

Continentia capitulaqꝫ· xix· libri·

NOnuſdecimus liber cōtinet hyſto
riam· xxvi· ānoꝝ· q̄bus imperaue
runt archadiꝰ & honoriꝰ. Inter
hec autē continet libros dyalogo
rum ſeueri & poſtumiani· & gal
li · flores quoqꝫ paucos beati au
guſtini· Habꝫ autē capitula· xcix·

DE imperio archadii & honorii· & ſeuicia
gildonis affrice comitis· ·i·
De interitis gildonis maſceibelis & rufi
ni ꝑfecti· ij·
De ordinatōne iohānis criſoſtomi & eius auſteri
tate· iij·
De miraculo communionis in lapidem conuerſe
& actibus iohannis criſoſtomi· iiij·
De ſanctis donato & epiphanio epiſcopis· v·
De oroſio & ſcriptis eius· vj·
De tyconio & libris & regulis eius· vij·
De ſeuero & ſcriptis eiꝰ· viij·

De initio peregrinatõis poſtumiani. ix.
Narratio poſtumiani de loco deſerto quem explorauerat. x.
De certamine epoꝝ & monachoꝝ alexãdrie ſuper libris origenis xi.
De viſitatõne beati hieronimi in bethleem. xii.
De puero poſt victoriam aſpidis ab abbate ver=berato xiij.
De anachoreta quem leo reuerebatur. xiiij.
De alio cui cenanti aſtabat lupa. xv.
De alio q̃ catulos leene cecos illuminauit. & alio cui ybex herbas ĩnoxias ex faſciculo elegit. xvi.
De alio hyrſuto. & duob⁹ obediẽe miraculis. xvii.
De illo qui p̃cibus obtinuit vt a dyabolo ꝑ q̃nq; menſes vexaretur. xviij.
De libello geſtorum ſancti martini. & eius vite p̃rogatiua xix.
Qualiter in hoc cõuenerunt vt gallus narraret de martino xx.
Narratio galli & globo igneo & q̃buſdam eius miraculis xxi.
De verberibus eidem illatis ob pauorem iumentorum xxii.
De tribus mortuis ab eo ſuſcitatis. xxiij.
Qualiter valentinianus martino coactus eſt aſſurgere xxiiij.
Qualiter imperatrix ei ĩ ↄuiuio miniſtrauit. xxv.
De poteſtate & intelligẽtia quã etiã circa beſtias habuit. & exenio quod a virgine accepit xxvi.
Q̲ frequenter occulte viſitabatur a ſanctis virginib⁹ apoſtolis & angelis diuinitus xxvii.
Iterum de miraculis xxviij.
Qualiter ꝓpter ipm auicianus cathenatos laxare coactus eſt diuinit⁹ xxix.
Adhuc de miraculis eius xxx.
Iterum de eodem xxxi.
De obitu eiuſdem xxxii.
De viſionibus longe oſtenſis ſeuero & ambroſio epiſcopis xxxiij.
De viſiõe oſtenſa ſeuero aquitãnico xxxiiij.
De inſtitutõe ludi gladiatorii & inuectiuis mutuis hieronimi ac rufini xxxv.
De obitu ſãcti ambroſii xxxvi.
De ſancto paulino epõ qualiter ꝓ captiuo ſe ſeruituti barbari addixit. xxxvii.
De libatõe ipi⁹ cũ ſuis & d̃ morte ei⁹ dẽ. xxxviii.
De ſancto felice martire. xxxix.
De ſancto felice p̃ſbitero & confeſſore. xl.
De ſancto bricio thuronenſi. xli.
De inocentio & pelagio heſiarcha. xlii.
De pegrinatõne ſancti alexis. xliii.
Qualiter a ſeruis ſuis elemoſinam accepit. & in domo patris tanquã extraneus hoſpitat⁹ ẽ. xliiii.
De tranſitu ei⁹ & carta ĩ manu ei⁹ repta. xlv.
De planctu & exequiis eiuſdem. xlvi.
De ſancto abbate pachomio. xlvii.
De ſãcta paula & eius pegrinatõe xlviii.
De proſapia ipſius & virtutibus eiuſdem. xlix.
De obitu & exequiis eiuſdem. l.
De trino exilio iohannis criſoſtomi & morte eiuſdem. li.
De quibuſdã incidentibus. & obitu imperatoris archadii. lii.
De libris auguſtini. liij.
De nominibus librorum eius qui apud nos reperiuntur. liiii.
De nominibus ceteroꝝ quos videre nõ potui lv.
Flores eius de laude dei & inuocatõe. lvi.
De confeſſione peccati infantie eius. lvii.
De ↄfeſſione peccati puericie. lviii.
De ↄfeſſione peccati adoleſcentie. lix.
De furto eius in piris ↄmiſſo. lx.
De amoribus eius illicitis. lxi.
De ſtudiis eius & errore manicheoꝝ lxii.
Excuſatio patriarcharum contra blaſphemiam eorum. lxiij.
De carnali eius dolore ſup amico d̃fũcto. lxiiij.
Exhortatio animarum. vt ab amore ſenſibilium recedant ad deum. lxv.
De vano amore laudis & ſciẽtie ſecularis. lxvi.
De ↄfeſſione laudis. & ĩquiſitõe veritatis. lxvii.
De ingreſſu eius ad fidem ſacrorum libroꝝ. lxviii.
De ſerenatione mentis ad agnitõ; veritatis. lxix.
Qualiter in ſe reuerſus agnoſcere cepit veritatem. lxx.
Adhuc de eodem. lxxi.
De certitudine veritatis & gaudio ſup penitẽtia peccatoris. lxxii.
De difficultate ꝑfecte ↄuerſionis. lxxiij.
De compunctione eius & conatu contra conſuetudinem. lxxiiij.
De ruptõe ↄſuetudinis & recollectione voluntatis & amoris a multis in vnũ lxxv.
De colloquio ei⁹ cum matre ſuper cõtemplatione veritatis lxxvi.
De orõne ei⁹ & duplici ↄfeſſione. lxxvii.
De p̃mo gradu contemplationis per creaturas ſẽſibiles lxxviij.
De ceteris gradib⁹ ꝑ vires aĩe. lxxix.
Qualiter deus vel beata vita per memoriam reperitur. lxxx.
Q̲ beata vita vita ẽ gaudiũ d̃ ſola veritate. lxxxi.
De tẽptatõib⁹ hui⁹ vite. & p̃mo de carnis concupiſcentia. lxxxii.
De voluptate gule. lxxxiij.
De illecebris odorat⁹ & audit⁹. lxxxiiii.
De voluptate oculoꝝ lxxxv.
De curioſitate. lxxxvi.
De vano appetitu fauoris & laudis. lxxxvij.
Adhuc de appetitu laudis. lxxxviii.
De contemplatõne vere lucis. & beneficiõ incarnationis. lxxxix.
Q̲ ad beatitudinem via ſit amor ordinatus xc.
Q̲ virtus nichil aliud ſit q̃ amor dei ſũm⁹. xci.
De biptita dilectõe. xcii.
De rebus fruendis & vtendis. & de diligendis. xciii.
De ordine dilectionis xciiii.
Q̲ totius ſcripture finis eſt caritas de corde puro. xcv.
De obſcuritate & ĩtelligentia ſcripturarũ. xcvi.
De eloquentia & ſapientia. xcvii.
De labore clauſtralium manuali. xcviii.
De illis qui nolunt operari propter pigriciam vl arrogantiam. xcix.